

Rozdział 3a. Akty poświadczenia dziedziczenia

Art. 95a. [Podstawa sporządzenia aktu]

Notariusz sporządza akt poświadczenia dziedziczenia ustawowego lub testamentowego, z wyłączeniem dziedziczenia na podstawie testamentów szczególnych.

Art. 95b. [Protokół dziedziczenia, uczestnicy]

Przed sporządzeniem aktu poświadczenia dziedziczenia notariusz spisuje protokół dziedziczenia przy udziale wszystkich osób, które mogą wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi i testamentowi.

Art. 95c. [Zawartość protokołu]

§ 1. Przystępując do spisania protokołu dziedziczenia notariusz poucza osoby biorące udział w spisywaniu protokołu o obowiązku ujawnienia wszelkich okoliczności objętych treścią protokołu oraz o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

§ 2. W protokole dziedziczenia zamieszcza się w szczególności:

- 1) zgodne żądanie poświadczenia dziedziczenia złożone przez osoby biorące udział w spisywaniu protokołu;
- 2) oświadczenia o istnieniu lub nieistnieniu osób, które wyłączałyby znanych spadkobierców od dziedziczenia lub dziedziczyłyby wraz z nimi;
- 3) oświadczenia o znanych testamentach spadkodawcy lub braku takich testamentów;
- 4) oświadczenia, że w odniesieniu do spadku nie zostało uprzednio wydane postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku i nie toczy się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku ani nie został sporządzony akt poświadczenia dziedziczenia;
- 5) oświadczenia, czy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne oraz który spośród spadkobierców powołanych do spadku z ustawy odpowiada warunkom przewidzianym do dziedziczenia gospodarstwa rolnego;
- 6) oświadczenia, czy spadkodawca w chwili śmierci był cudzoziemcem lub, nie posiadając żadnego obywatelstwa, nie zamieszkiwał w Rzeczypospolitej Polskiej albo w skład spadku wchodziły prawa rzeczowe lub posiadanie nieruchomości położonej za granicą;
- 7) oświadczenia, czy były składane oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, czy zostało wydane orzeczenie dotyczące niegodności dziedziczenia oraz czy były zawierane umowy z przyszłym spadkodawcą w przedmiocie zrzeczenia się dziedziczenia po nim;
- 8) wzmiankę o pouczeniu przez notariusza o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

§ 3. Jeżeli od dnia otwarcia spadku nie upłynęło sześć miesięcy, w protokole dziedziczenia należy zamieścić oświadczenia spadkobierców o prostym przyjęciu spadku lub przyjęciu

spadku z dobrodziejstwem inwentarza albo o odrzuceniu spadku, chyba że oświadczenia tej treści zostały już przez spadkobierców uprzednio złożone. W takim przypadku należy zamieścić wzmiankę o dacie, miejscu i treści złożonych przez poszczególnych spadkobierców oświadczeń.

§ 4. Do protokołu dziedziczenia notariusz załącza:

- 1) odpis aktu zgonu spadkodawcy;
- 2) odpisy aktów stanu cywilnego osób powołanych do spadku z ustawy;
- 3) inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie praw do spadku.

Art. 95d. [Otwarcie i ogłoszenie testamentu]

W razie złożenia testamentu notariusz dokonuje jego otwarcia i ogłoszenia, chyba że otwarcie i ogłoszenie testamentu już nastąpiło. Z otwarcia i ogłoszenia testamentu sporządza się protokół.

Art. 95e. [Akt poświadczenia dziedziczenia; odmowa sporządzenia]

§ 1. Po spisaniu protokołu dziedziczenia notariusz sporządza akt poświadczenia dziedziczenia, jeżeli nie ma wątpliwości co do osoby spadkobiercy i wysokości udziałów w spadku.

§ 2. Notariusz odmawia sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia, jeżeli:

- 1) w stosunku do spadku został już uprzednio sporządzony akt poświadczenia dziedziczenia lub wydane postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku;
- 2) w toku sporządzania protokołu dziedziczenia ujawnią się okoliczności wskazujące, że przy jego sporządzeniu nie były obecne wszystkie osoby, które mogą wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi lub testamentowi albo istnieją lub istniały testamenty, które nie zostały otwarte i ogłoszone;
- 3) wskutek braku małżonka spadkodawcy i krewnych powołanych do dziedziczenia z ustawy spadek przypada, jako spadkobiercy ustawowemu, gminie albo Skarbowi Państwa;
- 4) spadkodawca w chwili śmierci był cudzoziemcem lub, nie posiadając żadnego obywatelstwa, nie zamieszkiwał w Rzeczypospolitej Polskiej albo w skład spadku wchodziły prawa rzeczowe lub posiadanie nieruchomości położonej za granicą.

Art. 95f. [Akt poświadczenia; forma i treść]

§ 1. Akt poświadczenia dziedziczenia powinien zawierać:

- 1) dzień, miesiąc i rok oraz miejsce sporządzenia aktu;
- 2) imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt sporządził zastępca notariusza - nadto imię i nazwisko zastępcy;

- 3) imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców oraz jego numer PESEL;
- 4) datę i miejsce zgonu spadkodawcy oraz jego ostatnie miejsce zamieszkania;
- 5) wskazanie spadkobierców, którym spadek przypadł - imiona, nazwiska i imiona rodziców oraz datę i miejsce urodzenia osób fizycznych, a w przypadku osób prawnych - nazwę i siedzibę;
- 6) tytuł powołania do spadku i wysokość udziałów w spadku wraz ze wskazaniem w razie dziedziczenia ustawowego, czy spadkobierca był małżonkiem spadkodawcy, czy jego krewnym i w jakim stopniu, a w razie dziedziczenia testamentowego wraz z określeniem formy testamentu;
- 7) wskazanie spadkobierców dziedziczących gospodarstwo rolne podlegające dziedziczeniu z ustawy oraz ich udziały w nim;
- 8) powołanie protokołu otwarcia i ogłoszenia testamentu;
- 9) podpisy wszystkich biorących udział w spisywaniu protokołu dziedziczenia;
- 10) podpis notariusza;
- 11) adnotację o dokonaniu rejestracji zgodnie z art. 95i.

§ 2. Przepisy art. 92 § 2 i art. 93-94 stosuje się odpowiednio.

Art. 95g. [Adnotacja na protokole]

Na protokole dziedziczenia zamieszcza się adnotację o sporządzeniu aktu poświadczenia dziedziczenia.

Art. 95h. [Wpis do rejestru aktów poświadczenia]

§ 1. Notariusz niezwłocznie po sporządzeniu aktu poświadczenia dziedziczenia dokonuje jego wpisu do rejestru aktów poświadczenia dziedziczenia przez wprowadzenie, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego danych, o których mowa w § 2 pkt 3-6. Notariusz opatruje wpis bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

§ 2. Rejestr aktów poświadczenia dziedziczenia obejmuje:

- 1) numer wynikający z kolejności wpisu;
- 2) dzień, miesiąc i rok oraz godzinę i minutę dokonania wpisu;
- 3) dzień, miesiąc i rok oraz miejsce sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia;
- 4) imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt poświadczenia dziedziczenia sporządził zastępca notariusza - nadto imię i nazwisko zastępcy;

5) imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców oraz jego numer PESEL;

6) datę i miejsce zgonu spadkodawcy oraz jego ostatnie miejsce zamieszkania.

§ 3. Z chwilą dokonania wpisu w rejestrze notariusz otrzymuje, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, zawiadomienie o zarejestrowaniu oraz możliwości uzyskania potwierdzenia zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia ze wskazaniem numeru wynikającego z kolejności wpisu. W tym samym trybie notariusz uzyskuje zawiadomienie o niezarejestrowaniu aktu poświadczenia dziedziczenia.

§ 4. Adnotację o zarejestrowaniu umieszcza się na akcie poświadczenia dziedziczenia, wskazując numer wynikający z kolejności wpisu a także dzień, miesiąc i rok oraz godzinę i minutę dokonanego wpisu.

§ 5. Zarejestrowanie nie następuje, jeżeli w stosunku do danego spadku został już uprzednio zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia.

Art. 95i. [System informatyczny do prowadzenia rejestru]

§ 1. Krajowa Rada Notarialna utworzy system informatyczny do prowadzenia rejestru aktów poświadczenia dziedziczenia oraz zapewnia notariuszom dostęp do tego systemu w celu dokonywania wpisów, dostęp do danych z rejestru oraz ochronę tych danych przed nieuprawnionym dostępem. Podpis, elektroniczny weryfikowany przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, zapewnia notariuszowi dostęp do rejestru.

§ 2. Krajowa Rada Notarialna udostępnia w sieciach informatycznych, a w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje o zarejestrowanych aktach poświadczenia dziedziczenia obejmujące dane, o których mowa w art. 95h § 2.

Art. 95j. [Skutki prawne zarejestrowanego aktu]

Zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia ma skutki prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

Art. 95k. [Uchylenie aktu poświadczenia; procedura]

§ 1. W przypadku uchylenia aktu poświadczenia dziedziczenia, notariusz czyni o tym wzmiankę na akcie poświadczenia dziedziczenia oraz niezwłocznie informuje o tym Krajową Radę Notarialną.

§ 2. Prezes Krajowej Rady Notarialnej niezwłocznie poleca wykreślenie z rejestru uchylonego aktu poświadczenia dziedziczenia.

Art. 95l. [Akt uzupełniający]

Jeżeli w akcie poświadczenia dziedziczenia nie wskazano spadkobierców dziedziczących gospodarstwo rolne, notariusz sporządzi w tym przedmiocie akt uzupełniający, stosując odpowiednio przepisy niniejszego rozdziału.

Art. 95m. [Zakaz wydawania oryginałów aktów]

Oryginały aktów poświadczenia dziedziczenia nie mogą być wydawane poza miejsce ich przechowywania.

Art. 95n. [Wypis zarejestrowanego aktu]

§ 1. Do zarejestrowanych aktów poświadczenia dziedziczenia stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 9.

§ 2. Notariusz na żądanie sądu, prokuratora, izby skarbowej oraz urzędu skarbowego przesyła wypis zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia.

§ 3. Wypis zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia może być wydany ponadto osobie, która wykaże istnienie interesu prawnego. Art. 83 stosuje się odpowiednio.

Art. 95o. [Wylączenie stosowania]

Przepisów art. 95c § 2 pkt 5, art. 95f § 1 pkt 7 i art. 95l nie stosuje się do spadków otwartych po dniu 13 lutego 2001 r.

Art. 95p. [Określenia ustawowe]

Ilekoć w przepisach odrębnych jest mowa o postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku, należy rozumieć przez to również zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia. Jeżeli ustawa wyznacza początek lub koniec biegu terminu na dzień uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, należy rozumieć przez to również dzień zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia.